

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8192/2560

ห้างหุ้นส่วนจำกัด พรพิริยะทัวร์ โจทก์ นางสาวชนิษฐา กำเมืองลือ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 352, ป.พ.พ. มาตรา 206, ป.พ.พ. มาตรา 329, ป.วิ.อ. มาตรา 40, ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25, ป.วิ.พ. มาตรา 2

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท ก็ตาม แต่ ป.วิ.อ. มาตรา 40 บัญญัติว่า "การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง" การที่บทกฎหมายดังกล่าวบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาโดยกำหนดให้รัฐ (พนักงานอัยการ) และผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีส่วนแพ่งรวมไปกับคดีอาญาและให้ศาลที่พิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกัน โดยไม่ต้องไปฟ้องร้องกันใหม่ ก็เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมให้ได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนโดยสะดวกและรวดเร็ว ดังนั้น ถึงแม้ว่า ในบางกรณีเขตอำนาจปกติของศาลที่พิจารณาคดีอาญาไม่อาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญานั้นได้ก็ตาม ต้องถือว่าเป็นกรณีที่กฎหมายประสงค์จะยกเว้นให้ทำได้ ดังเช่น พนักงานอัยการร้องขอให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายตาม ป.วิ.อ. มาตรา 43 หรือ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา 44/1 กรณีจึงไม่จำต้องคำนึงว่าศาลที่พิจารณาคดีอาญาจะเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 2 (1) และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (4) วรรคหนึ่งหรือไม่ และผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องจะขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด ดังนี้ แม้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนซึ่งจำนวนเงินที่ขอเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้นก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนแพ่งได้ จำเลยยกยกทรัพย์สินของโจทก์ การกระทำของจำเลยเป็นละเมิดต่อโจทก์ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 206 ถือว่าจำเลยผิดนับแต่เวลาที่ทำละเมิด โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันทำละเมิด การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาให้จำเลยชำระต้นเงินโดยไม่ให้ดอกเบี้ยก่อนฟ้องจึงไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352, 91 และให้จำเลยคืนหรือชำระเงิน 736,289 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การรับสารภาพคดีส่วนอาญา แต่ไม่ได้ให้การคดีส่วนแพ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป รวม 146 กระทง

จำคุกกระทงละ 2 เดือน รวมจำคุก 282 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่
การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก
146 เดือน โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษา
ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า
จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 วรรคแรก การกระทำของจำเลยเป็น
ความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 1 เดือน รวม 146 กระทง เป็นจำคุก 146 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุก 73 เดือน กับให้จำเลยชดใช้เงิน 486,289 บาท
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 26 สิงหาคม 2558) เป็นต้นไปจนกว่าจะ
ชำระเสร็จแก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้คงให้
เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษา
ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ในการวินิจฉัยในคดีส่วนแพ่ง
ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยเสียก่อนว่า ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาในคดีส่วนแพ่งได้
หรือไม่ ในเรื่องนี้แม้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้พิพากษา
คนเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกิน
สามแสนบาทก็ตาม แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 บัญญัติว่า "การฟ้อง
คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระ
คดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง" การที่บทกฎหมายดังกล่าวบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาโดย
กำหนดให้รัฐ (พนักงานอัยการ) และผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีส่วนแพ่งรวมไปกับคดีอาญาและให้
ศาลที่พิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกัน โดยไม่ต้องไปฟ้องร้องกัน
ใหม่ ก็เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมให้ได้รับการชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนโดยสะดวกและรวดเร็ว ดังนั้น ถึงแม้ว่าในบางกรณีเขตอำนาจปกติของศาลที่
พิจารณาคดีอาญาไม่อาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญานั้นได้ก็ตาม ต้องถือว่า
เป็นกรณีที่กฎหมายประสงค์จะยกเว้นให้ทำได้ ดังเช่นพนักงานอัยการร้องขอให้เรียกทรัพย์สินหรือ
ราคาแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 หรือผู้เสียหาย
ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 44/1 กรณีจึงไม่จำต้องคำนึงว่าศาลที่จะพิจารณาคดีอาญาจะเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณา
คดีแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 2 (1) และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม
มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง และผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องจะขอให้บังคับจำเลยชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด ดังนี้ แม้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนซึ่งจำนวนเงินที่ขอเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคนเดียวใน
ศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้นก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนแพ่งได้ เมื่อได้
วินิจฉัยดังนี้แล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ต่อไปว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 5 มี
คำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งให้จำเลยชำระเงิน 486,289 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยนำเงินที่จำเลยชำระให้แก่โจทก์ไปหัก
จากต้นเงินทั้งหมดโดยไม่ให้ดอกเบี้ยก่อนฟ้อง ทั้งที่โจทก์ขอดอกเบี้ยนับแต่วันผิดนัดเป็นการ
ถูกต้องหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2556

ถึง วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 จำเลยยกยอกทรัพย์ของโจทก์ไป รวม 146 ครั้ง เป็นเงิน 736,289 บาท และขอให้จำเลยคืนหรือชำระเงินจำนวนดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพว่าได้ยกยอกทรัพย์ของโจทก์ไป การกระทำของจำเลยดังกล่าวจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์และเหตุละเมิดเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2556 ถึง วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 หรืออย่างน้อยเหตุละเมิดเกิดขึ้นครั้งสุดท้ายในวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ซึ่งเมื่อมีการกระทำละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 206 ถือว่าจำเลยผิดนับแต่เวลาที่ทำละเมิด โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันละเมิดเป็นต้นไป แต่โจทก์ขอคิดดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557 ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากวันที่เกิดเหตุละเมิดครั้งสุดท้ายแล้ว จึงกำหนดให้ตามที่โจทก์ขอ ส่วนเงินจำนวน 250,000 บาท ที่จำเลยชำระแก่โจทก์นั้น ทางนำสืบไม่ปรากฏว่าชำระให้แก่โจทก์เมื่อใด แต่ตามรายงานกระบวนการพิจารณาฉบับลงวันที่ 8 มีนาคม 2559 จำเลยแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า ได้ผ่อนชำระเงินให้แก่โจทก์ไปแล้ว 250,000 บาท โจทก์มิได้โต้แย้ง จึงถือว่าจำเลยได้ชำระเงินให้แก่โจทก์ในวันดังกล่าว โดยให้นำเงินที่จำเลยชำระไปหักดอกเบี้ยก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 329 วรรคหนึ่ง ส่วนที่เหลือให้หักชำระต้นเงินและคิดดอกเบี้ยจากต้นเงินคงเหลือในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 8 มีนาคม 2559 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาให้ชำระต้นเงินโดยไม่หักดอกเบี้ยก่อน ฟ้องจึงไม่ชอบ ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น อนึ่ง ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560 ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2560 มาตรา 4 ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา 352 วรรคหนึ่ง และให้ใช้อัตราโทษใหม่แต่กฎหมายที่บัญญัติใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงต้องใช้กฎหมายเดิมซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ขณะกระทำความผิดบังคับแก่จำเลย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชดใช้เงิน 736,289 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยนำเงินที่จำเลยชำระให้แก่โจทก์เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2559 จำนวน 250,000 บาท ไปหักชำระดอกเบี้ยก่อน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5

องค์คณะ

ปกรณ์ มหรรณพ · วิวรรต นิ่มละมัย · นิตี เอื้อจรัสพันธุ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8192/2560>